

БӨЛІМ: ЖАҢАЛЫҚТАР

Жасанды Интеллект: Қазіргі заманның жаңа шекаралары

ЖАРИЯЛАНДЫ
06.12.2024СІЛТЕМЕ
<https://bilimger.kz/171320/>

АННОТАЦИЯ / АҢДАТПА

Қазіргі таңда жасанды интеллект (ЖИ) әлемнің түкпір-түкпірінде барынша кеңінен қолданыла бастады. Бұл технология тек ғылыми және техникалық салаларда ғана емес, сонымен қатар біздің күнделікті өмірімізде де өзгерістер енгізуде. Жасанды...

Қазіргі таңда жасанды интеллект (ЖИ) әлемнің түкпір-түкпірінде барынша кеңінен қолданыла бастады. Бұл технология тек ғылыми және техникалық салаларда ғана емес, сонымен қатар біздің күнделікті өмірімізде де өзгерістер енгізуде. Жасанды интеллекттің қоғам мен бизнеске әсері күрт артып келеді, ал оның даму болашағы тек әлеуетті ғана емес, көптеген қауіп-қатерлерді де туындатуда. Бұл мақалада біз ЖИ-дің қоғамға, экономикаға және адамдардың өміріне тигізетін әсерін қарастырып, оның пайдалылығы мен қауіптерін талдаймыз.

Жасанды интеллекттің қоғамдағы рөлі

Жасанды интеллект (ЖИ) – компьютерлер мен машиналарға адам тәрізді ойлау қабілетін бере алатын технология. Оның басты мақсаты — адамның интеллектуалдық әрекеттерін модельдеу арқылы әртүрлі тапсырмаларды автоматты түрде орындау. ЖИ бүгінде көптеген салаларда қолданысқа енгізілген, оның ішінде денсаулық сақтау, көлік, білім беру, қаржы, құқық қорғау және тағы басқа салалар бар.

Денсаулық сақтау саласында ЖИ адамға диагноз қою, емдеу әдістерін анықтау, дәрі-дәрмектерді тестілеу сияқты күрделі міндеттерді орындауда. Мысалы, радиологияда ЖИ рентген суреттерін және басқа медициналық кескіндерді талдап, дәрігерлерге диагноз қоюда көмек көрсетеді. Бұның нәтижесінде диагностика мен емдеу үрдістері айтарлықтай жылдамдап, дәлдігі артты.

Көлік саласында ЖИ-дің қолданысы автопилот жүйелерінде, жол қозғалысы

қауіпсіздігін қамтамасыз ету үшін жолдарды талдау және көлік құралдарының бір-бірімен өзара әрекеттесуін реттеуде байқалады. Автономды көліктерді дамыту арқылы біз көлік апаттарын азайтуға, отын шығынын төмендетуге және жолдардағы кептелістерді болдырмауға қол жеткізе аламыз.

Қаржы саласында жасанды интеллект несие рейтингін бағалау, инвестициялық шешімдер қабылдау, қаржылық алаяқтықты анықтау сияқты маңызды міндеттерді атқарады. ЖИ алгоритмдері қаржы нарықтарындағы трендтерді болжап, оңтайлы шешімдер ұсынуға көмектеседі. Бұл банктер мен қаржы институттарына клиенттермен тиімді жұмыс істеуге, сондай-ақ бизнестің қаржылық қауіптерін болжауға мүмкіндік береді.

Жасанды интеллекттің бизнеске ықпалы

Бизнес саласында жасанды интеллект тек технологиялық прогреске емес, өндірістік процестердің тиімділігін арттыруға да ықпал етеді. Мысалы, өндіріс секторында ЖИ арқылы роботтандырылған жүйелер мен автоматтандырылған өндіріс желілері енгізілуде. Бұл кәсіпорындарға шығындарды азайтып, өнімділікті арттыруға, сондай-ақ жұмыс орындарын қауіпсіздендіруге мүмкіндік береді.

Маркетинг саласында ЖИ үлкен деректерді талдай отырып, тұтынушылардың мінез-құлқы мен қалауларын болжайды. Мысалы, жеке ұсыныстар мен жарнамалар тұтынушының бұрынғы ізденістері мен сатып алуларына негізделіп беріледі. Бұл маркетингтерге мақсатты аудиторияға дәл бағытталған қызметтер мен өнімдер ұсынуға мүмкіндік береді.

ЖИ сонымен қатар кәсіпорындардың жұмыс күшін оңтайландыруға да ықпал етеді. Ақпаратты өңдеу, клиентпен байланыс жасау, сондай-ақ рутинді тапсырмаларды автоматтандыру арқылы қызметкерлердің уақытын тиімді пайдалану мүмкіндігі пайда болады.

Жасанды интеллекттің қауіптері мен қиыншылықтары

Алайда, жасанды интеллекттің қарқынды дамуы тек пайдалы нәтижелерге әкелмейді. Оның бірқатар қауіптері де бар. Біріншіден, жұмыс орындарының жоғалуы — ЖИ адам жұмысын ауыстыруы мүмкін. Көптеген өндіріс салаларында, әсіресе көлік және қызмет көрсету салаларында роботтар мен автоматтандырылған жүйелер жұмысшыларды алмастыра алады. Бұл жұмыссыздық деңгейінің өсуіне әкелуі мүмкін.

Екіншіден, жеке мәліметтердің қауіпсіздігі. ЖИ жүйелері үлкен деректерді жинап, өңдейді, бірақ бұл ақпараттың қауіпсіздігі мен құпиялылығы үлкен сұрақ туғызады. Құпия мәліметтердің ұрлануы немесе қате қолданысқа түсуі азаматтардың жеке өміріне қауіп төндіруі мүмкін.

Этика мәселелері де маңызды болып табылады. ЖИ жүйелері адамның мінез-құлқын және шешім қабылдау қабілетін қайталайды, алайда бұл жүйелер әрдайым әділ, адамгершілікті және қауіпсіз бола бермейді. Мысалы, кейбір алгоритмдер қоғамдағы белгілі бір топтарды кемсітушілікке ұшыратуы немесе дискриминациялық шешімдер қабылдауы мүмкін.

Жасанды интеллект – бұл тек технология емес, сонымен қатар адамзаттың болашағы мен даму бағыттарын анықтайтын күш. Оның дамуымен бірге келетін жаңа мүмкіндіктер қоғамның көптеген салаларында оң өзгерістер әкеледі, бірақ сонымен бірге жаңа қиындықтар мен қауіп-қатерлерді тудырады. Сондықтан жасанды интеллекттің әлеуетін толықтай пайдалану үшін оны дұрыс әрі жауапты қолдану, сонымен қатар оның ықтимал қауіптеріне қарсы шаралар қабылдау маңызды. Болашақта ЖИ-дің қоғам мен бизнестегі рөлі айтарлықтай артып, адамзаттың өмір сүру сапасын жақсартуға ықпал ететіні сөзсіз.

ҚМ АА Куәлік нөмірі: **KZ45VPY00102718** — ҚР Мәдениет және Ақпарат министрлігі

© 2026 **Bilimger.kz** Ақпараттық-танымдық білім порталы. Барлық мазмұн авторлық құқықпен қорғалған.